

РЕШЕНИЕ

№ 49

гр. Пловдив, 21.10.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 1-ВИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и седми С. през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Галина Гр. Арнаудова

Членове: Елена Р. Арнаучкова
Румяна Ив. П.а

при участието на секретаря Стефка Огн. Тошева
като разгледа докладваното от Галина Гр. Арнаудова Въззивно гражданско дело № 20215000500368 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Постъпила е въззивна жалба от В.К. против решение № 260069/24.02.2021 г., поправено с решение № 260190/27.05.2021 г., двете постановени по гр.д. № 705/2019 г. по описа на Пазарджишкия окръжен съд, в частта, в която е отхвърлен искът му по чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ за разликата над 40 000 лв. до претендираните 500 000 лв., представляващи обезщетение за неимуществени вреди, като твърди, че решението в тази част е неправилно като постановено в нарушение на материалния закон и поради допуснати нарушения на съществени процесуални правила и е необосновано, а в една част решението е недопустимо поради произнасяне от съда плюс петитум по изложените в жалбата съображения, поради което моли съда да обезсили решението в частта, в която е отхвърлена претенцията му за присъждане на законна лихва върху обезщетението за неимуществени вреди за периода 15.10.2014 г. – 07.10.2016 г., в която част производството по

делото е прекратено, и да го отмени в частта, в която е отхвърлен искът му за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди за разликата над 40 000 лв. до 500 000 лв. и вместо това да постанови ново решение, с което да уважи изцяло предявения от него иск в пълния претендиран размер, заедно със законната лихва върху сумата, считано от 08.10.2016 г. до окончателното ѝ изплащане. Оспорва жалбата на ПРБ и моли съда да я отхвърли като неоснователна. Претендира направените по делото пред двете инстанции разноски.

Подадена е въззивна жалба и от ПРБ против същото решение в частта, в която тя е осъдена да заплати на В.К. обезщетение за неимуществени вреди в размер на 40 000 лв., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 08.10.2016 г. до окончателното ѝ изплащане, 13 лв. разноски по делото, 922,40 лв. за адвокатско възнаграждение и 200 лв. за вещо лице. В жалбата се твърди, че решението в осъдителната му част е неправилно поради нарушаване на материалния закон и съществено нарушаване на процесуалните правила и е необосновано, а присъденото обезщетение за неимуществени вреди е в твърде завишен размер, не отговаря на описаните вреди, на съдебната практика в подобни случаи и на икономическия стандарт в страната, поради което моли съда да отмени решението в обжалваната част и да постанови друго, с което да отхвърли изцяло исковата молба или да намали присъденото обезщетение. Не е взел становище по подадената от В.К. въззивна жалба.

Контролиращата страна ПРБ в качеството ѝ на страна по чл. 10, ал. 1 от ЗОДОВ счита, че жалбата на В.К. е неоснователна и следва да бъде оставена без уважение, а тази на Прокуратурата следва да бъде уважена като основателна. Прави възражение за прекомерност на разноските на процесуалния представител на ищеца във въззивното производство.

Съдът, след като взе предвид събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено следното:

Съдът намира, че жалбите са подадени в срок, изпълнени са и останалите законови изисквания по отношение на тях и същите като ДОПУСТИМИ следва да бъдат разгледани по същество.

Първоинстанционният съд е бил сезиран с предявените от В. ИЛ. К. против ПРБ обективно съединени иски по чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ и по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД. Ищецът твърди, че работил в системата на МВР от юли 2001 г., бил повишаван и към 2010 г. изпълнявал длъжност ВНД „НГНК“ в сектор „Б.“ - П. при ГБ. Твърди също, че на 15.06.2010 г., около 9,20 ч. бил в кабинета на началник сектора Г. Г. и участвал в провеждана оперативка, когато влезли прокурор К. Д. от СГП, следовател РА от СГП-СО и още няколко служители на Дирекция „Вс“, които ги информирали, че срещу него и Г. имало образувано ДП № 13П/2010 г. на СО-СГП, по което било дадено разрешение от СГС за личен обиск, претърсване и повдигане на обвинение срещу тях, както и че им се взема 72-часова мярка за неотклонение „Задържане под стража“ и ще им бъде дадена възможност да докажат своята невинност. Бил извършен личен обиск на ищеца, той предал доброволно два мобилни телефона, сим карти и документи, ограничен бил да излиза от кабинета до 10,10 ч., когато му били повдигнати обвинения по чл. 302, т. 1, пр. 5, т. 2 и т. 4, б. "б" от НК във вр. с чл. 301, ал. 3, пр. 1 от НК във вр. с ал. 1, пр. 1, ал. 2 и чл. 26, ал. 1 НК, била му взета мярка за процесуална принуда 72-часово прокурорско задържане и иззето служебното оръжие, като в исквата молба подробно са описани събитията от деня, принудителното му транспортиране до ареста в гр. София, изживеният ужас от престоя в една килия през нощта с други арестанти, отказът на съдията от Софийски градски съд да разгледа искането на Прокуратурата за вземане на мярка за неотклонение „Задържане под стража“ поради това, че е некомпетентен орган да се произнесе по него и изпращането му по компетентност на Окръжен съд - П., конвоирането му обратно до този съд, който на 18.06.2010 г. му определил най-леката мярка за неотклонение „Подписка“ и К. бил освободен същия ден около 21,20 ч., но впоследствие на 24.06.2010 г. Пловдивският апелативен съд изменил мярката му в „Домашен арест“, като тази мярка продължила да действа до 20.08.2010 г., когато била променена в „Подписка“. Ищецът признава, че относно вредите от незаконното му задържане за 72 ч. на 15.06.2010 г. предявил частичен иск по чл. 2, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗОДОВ, като ПРБ била осъдена да му заплати обезщетение за неимуществени вреди в размер на 20 000 лв., ведно със законната лихва от 14.02.2012 г. до окончателното изплащане на сумата, която тя му заплатена, поради което той изрично заявява, че не претендира обезщетение от това задържане за периода

15.08.2010 г. - 18.08.2010 г. В исковата молба се сочи, че ищецът бил шокиран и не можел да проумее случващото се, тъй като имал 10-годишен опит в системата на МВР и се бил доказал като професионалист, бил награждаван редовно и поставял работата си над всичко, бил щастливо женен, съпрузите с любов отглеждали малката си дъщеричка и имали прекрасен живот, но абсурдните обвинения, базирани на лъжливи свидетелски показания, променили изцяло бита му, той изпитвал унижение, в ареста в София изживял кошмар, след определяне на мярката „Подписка“ се върнала надеждата му, че всички са разбрали грешката, но проблемите се задълбочили, майка му получила микроинфаркт, докато той бил в ареста, синът му от първия му брак бил разочарован от него, самият той се чувствал безполезен като човек, нямал доходи, несигурността на настоящето и неяснотата за бъдещето го убивала психически, около него се създал огромен медиен шум, с който се внушавало на обществото, че той е престъпник, затворил се в себе си и спрял да общува дори със съпругата си, отклонявал всякакви опити за контакт на приятели и познати, спрял да обръща внимание на дъщеря си, вдигнал кръвното си налягане, не можел да спи, отслабнал драстично и се наложило да премине на медикаменти, след промяната на мярката му за неотклонение в „Подписка“ вече можел да се движи свободно, но изпитвал панически страх, че ще бъде нападат, арестуван отново, нападат или застрелян от престъпния контингент, поради която причина стоял главно вкъщи. След приключване на дисциплинарната проверка на МВР бил възстановен на работа, но не можел да се върне на заеманата длъжност, тъй като достъпът му до класифицирана информация бил отнет, което наложило ползване на продължителен платен годишен отпуск, междувременно семейните му отношения се влошили и се стигнало до развод, наложило се да продаде семейното жилище, тъй като нямал възможност да изплаща вноските по ипотеката, а на 25.11.2011 му било повдигнато ново обвинение за притежание на наркотици - престъпление по чл.354а, ал. 3 от НК във вр. с чл. 26, ал. 1 от НК, като в хода на досъдебното производство били назначени финансови ревизии на всички негови близки, които не установили нарушения. След изтичане на отпуска му бил принуден да започна работа като районен инспектор в РУ – С., за която длъжност не се изисквал достъп до класифицирана информация, имунната му система била силно отслабена от силния стрес и често боледувал, а несигурността и желанието да осигури по-голяма безопасност на сина си го мотивирали да го

изпрати да живее във В. при майка си. Няколко месеца по-късно – с постановление от 14.02.2012 г. досъдебното производство било прекратено и той се върнал на работа в Б., бил преназначен като „Р с“, работата му се отдавала и бил награждаван неколkokратно, но на 13.01.2014 г. наказателното производство било възобновено, той отново бил принуден да работи като районен инспектор в РУ – С., бил обзет от отчаяние и безпътица, минавали му мисли за самоубийство, но не го направил, за да не причини мъка на децата си. Единственото процесуално-следствено действие, извършено след възобновяване на производството, било отнема на достъпа му до класифицирана информация, като наказателното производство било отново прекратено с постановление от 11.08.2014 г., а ищецът след това заминал за В., където започнал да работи на автомивка. Доколкото с действията си П. е съсипала неговия личен, обществен и социален живот, била му отнета възможността за кариерно развитие в МВР и му били причинени стрес, неудобство, накърняване на доброто име и авторитет в обществото и загуба на вярата в правосъдието, а наказателното преследване против него продължило 4 години и 4 месеца, ищецът моли съда да постанови решение, с което да осъди ПРБ да му заплати обезщетение за неимуществени вреди в размер на 500 000 лв., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 15.10.2014 г. до окончателното ѝ изплащане. Претендира разноски.

Ответникът ПРБ счита, че исковете са недоказани по основание и размер и моли съда да ги отхвърли. Твърди, че претендираното обезщетение е в прекомерен размер и не съответства на вредите, сочени от ищеца, на съдебната практика в подобни случаи и на икономическия стандарт на живот в страната. Прави възражение за погасяване по давност на вземането за лихви за период от 3 години преди подаване на исковата молба.

С влязло в сила определение от съдебно заседание на 16.07.2020 г. производството по делото е прекратено по отношение на иска по чл. 86 от ЗЗД за законната лихва за забава върху претендирано обезщетение за неимуществени вреди за периода 15.10.2014 г. – 08.10.2016 г.

С обжалваното решение е осъдена ПРБ да заплати на В.К. 40 000 лв. обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в резултат на незаконно обвинение в извършване на престъпление по чл. 354а от НК и по чл. 302, т. 1, пр. 5, т. 2 и т. 4, б. „б“ от НК във вр. с чл. 301, ал. 3, пр. 1 от НК във вр. с ал. 1,

пр. 1, ал. 2 и чл. 26, ал. 1 от НК по ДП № 13П/2010 г., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 08.10.2016 г. до окончателното ѝ плащане, и 13 лв. разноски по делото, като е отхвърлен искът за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди разликата над 40 000 лв. до 500 000 лв., ведно със законната лихва върху тази разлика, и за присъждане на законна лихва върху присъденото обезщетение за периода 15.10.2014 г. – 07.10.2016 г., а ПРБ е осъдена да заплати на адвокат Р.П. при условията на чл. 38, ал. 2 от ЗА адвокатско възнаграждение в размер на 922,40 лв., а по сметка на Пазарджишкия окръжен съд 200 лв. възнаграждение за вещо лице.

Решението е обжалвано от ищеца в частта, в която искът за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди е отхвърлен, а от ответника в осъдителните му части, в които части то е предмет на въззивното производство, а в частта, в която искът по чл. 86 от ЗЗД за присъждане на законна лихва за забава върху обезщетението за неимуществени вреди е отхвърлено за периода 15.10.2014 г. – 08.10.2016 г. решението не е обжалвано от страните и е влязло в сила, поради което е ирелевантно дали е недопустимо в тази част при невъзможност на въззивния съд да го обезсили.

Не се спори между страните и от приетите по делото писмени доказателства и приложения препис от явните материали на ДП № 13-П/2010 г. по описа на СО СГП се установява твърдяната от ищеца фактическа обстановка, а именно:

С постановление от 22.03.2010 г. на прокурор при СГП е образувано досъдебно производство срещу неизвестни извършители за това, че през периода от началото на януари 2008 г. до март 2010 г. участвали лично като длъжностни лица – държавни служители в структурните звена от състава на МВР и заедно с други граждански лица в организирана престъпна група, създадена да върши престъпления против общественото здраве по чл. 354а, ал. 1-2 от НК, контрабанда и изнудване посредством злоупотреба със служебното си положение с цел да набавят за себе си имотна облага, принуждавали други лица да съхраняват и разпространяват наркотични вещества, като случаят е особено тежък, което е престъпление по чл. 321, ал. 3 от НК във вр. с ал. 2 във вр. с ал. 1 от НК.

Видно от протокол за личен обиск /претърсване на лице/, протокол за

разпит на обвиняем и постановление за 72-часово задържане на обвиняемо лице, и трите от 15.06.2010 г., на тази дата В.К. е привлечен като обвиняем за това, че през периода от средата на май 2003 г. до март 2010 г. в гр. П., при условията на продължавана престъпна дейност – повече от два пъти – в правното си качество „длъжностно лице“ /държавен служител от системата на МВР и началник сектор в СБ. – П. към Дирекция „*****“, респ. от 25.12.2009 г. към ГД „Б.“/ е поискал дарове – различни суми пари в българска и чуждестранна валута, които не му се следвали, от различни лица, развиващи стопанска дейност или криминално проявени на територията на Пазарджишка област, за да не извършва действия по служба – срещу обещания и ангажименти да не инициира или да не провежда провеждането на предварителни полицейски проверки и досъдебни производства във връзка със събрани данни за сводничество, проституция, иманярство, свързани с наркотиците престъпления и други криминални деяния, да „смачка“ полицейски преписки, да осигурява „полицейски чадър“ и др.п., като по такъв начин да осигурява незаконни „протекции“ на сочените физически лица; извършвал деянията – искания за подкуп, за да извършва и други престъпления във връзка с посочената полицейска служба, която заемал, а именно такива по чл. 294, ал. 4, пр. 4 от НК във вр. с ал. 2 и ал. 1 от НК и по чл. 387, ар. 3 във вр. с ал. 1 от НК; продължаваното искане за подкуп е извършено от лице – полицейски орган, заемащо отговорно служебно положение; всички деяния от продължавания подкуп извършил чрез изнудване посредством злоупотреба със служебното си положение, като заплашвал изнудваните да дават активни подкупи лица с полицейски репресии, с необосновано наказателно преследване, с други тежки неблагоприятни последици за тяхното личностно и финансово положение в случай, че откажат да се отзоват на исканията за подкуп и да дават пари на К., продължаваното искане за подкуп е в големи размери – веднъж 5 000 лв. и втори път 3 000 лв. от Г. Д. Д., 29 000 щ.д. от ММ. Г. М. чрез И. П. К. и лично и 100 000 евро от В. Д. Д., което е престъпление по чл. 302, т. 4, т. 2 и т. 1, пр. 5, б. „б“ от НК във вр. с чл. 301, ал. 3, пр. 1 във вр. с ал. 1, пр. 1, алт. 2 във вр. с чл. 26, ал. 1 от НК. Същия ден са иззети движими вещи на обвиняемия, той е разпитан в това му качество и му е взета мярка за процесуална принуда „72-часово прокурорско задържане“.

Страните не спорят, че с определение от 18.06.2010 г., постановено по

ч.н.д. № 444/2010 г. по описа на Пазарджишкия окръжен съд, му е определена мярка за неотклонение „Подписка“, изменена с определение от 24.06.2010 г. по в.ч.н.д. № 291/2010 г. по описа на Пловдивския апелативен съд в „Домашен арест“, изменена в „Подписка“ с определение от 17.08.2010 г. по ч.н.д. № 553/2010 г. по описа на Пазарджишкия окръжен съд, влязло в сила на 20.08.2010 г.

С постановление от 25.11.2010 г. на следовател при СГП – отдел „Следствен“ К. е привлечен като обвиняем и за престъпление по чл. 354а, ал.3 от НК във вр. с чл. 26, ал. 1 от НК за това, че от неустановена дата до 22.06.2010 г. в гр. П., при условията на продължавана престъпна дейност, без надлежно разрешение е държал множество високорискови и рискови наркотични вещества на общ стойност към момента на извършване на деянието 2 800,17 лв., подробно описани, като му е потвърдена мярката за неотклонение „Подписка“.

С постановление от 14.02.2012 г. на прокурор при СГП е прекратено наказателното производство, в т.ч. срещу В.К. по двете повтигнати му обвинения, като основанията за това са две - поради това, че деянието не е престъпление - за обвинението по чл. 354а от НК и че обвинението не е доказано – за това по чл. 302, т. 1, пр. 5, т. 2 и т. 4, б. "б" от НК.

С определение № 143/17.04.2012 г., постановено по ч.н.д. № 206/2012 г. по описа на Пазарджишкия окръжен съд, е оставена без разглеждане жалбата на ММ. Г. М., К. Д. М. и Т. А. С. против постановление от 14.02.2012 г. Това определение е влязло в сила на 17.07.2012 г.

С постановление от 13.01.2014 г. на прокурор при Апелативна прокуратура – София е отменено постановлението от 14.02.2012 г. за прекратяване на досъдебното производство.

С постановление от 09.05.2014 г. на прокурор при Върховна касационна прокуратура са отменени като незаконосъобразни постановление от 13.01.2014 г. на Апелативна прокуратура – София и постановление от 14.02.2012 г. на СГП и е указано на СГП да се произнесе по същество в срок от един месец по досъдебното производство.

С постановление от 11.08.2014 г. на прокурор при СГП е прекратено

наказателното производство, в т.ч. срещу В.К. по двете повдигнати му обвинения.

С определение № 319/04.09.2014 г., постановено по ч.н.д. № 395/2014 г. по описа на Пазарджишкия окръжен съд, е отменено постановлението от 11.08.2014 г. в частта относно прекратяване на наказателното производство и делото е върнато на СГП за извършване на следващите се процесуални действия съобразно дадените указания в мотивите на определението.

С определение № 393/15.10.2014 г., постановено по в.ч.н.д. № 374/2014 г. по описа на Пловдивския апелативен съд, е отменено определението на Пазарджишкия окръжен съд, с което делото е върнато на прокурора за доразследване, и е потвърдено постановлението за прекратяване на наказателното производство № 13-П/2010 г. по описа на СГП.

Няма спор между страните, че в периода 13.01.2014 г. – 15.10.2014 г. против ищеца не са били извършвани процесуално-следствени действия.

Следователно наказателното производство е продължило от 15.06.2010 г. до 15.10.2014 г. /за престъплението по чл. 302 от НК/ и от 25.11.2010 г. до 15.10.2014 г. /за престъплението по чл. 354а от НК/, като за период от около година и половина /17.07.2012 г. - 13.01.2014 г./ наказателното производство е било прекратено.

За да бъде търсена отговорност по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/, е необходимо освен наличието на общите предпоставки за носене на деликтна отговорност, да е налице и някоя от предвидените в него специални хипотези.

Съгласно разпоредбата на чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ Държавата отговаря за вредите, причинени на граждани от разглеждащите органи, прокуратурата или съда при обвинение в извършване на престъпление, ако лицето бъде оправдано или ако образуваното наказателно производство бъде прекратено поради това, че деянието не е извършено от лицето или че извършеното деяние не е престъпление, или поради това, че наказателното производство е образувано, след като наказателното преследване е погасено по давност или деянието е амнистирано.

В настоящия случай е безспорно установено, че на В.К. е било повдигнато обвинение за извършване на две тежки умишлени престъпления по смисъла на чл. 93, т. 7 от НК - по чл. 302 от НК и по чл. 354а от НК, като за първото от тях е предвидено наказание лишаване от свобода от 3 до 15 години, глоба до 25 000 лв., конфискация до ½ от имуществото на виновния и лишаване от право да се заема определена държавна или обществена длъжност и да се упражнява определена професия или дейност, а по второто е предвидено наказание лишаване от свобода от 1 до 6 години и глоба от 2 000 лв. до 10 000 лв., като наказателното производство е било прекратено.

От обективния факт на повдигане на незаконно обвинение и извършените процесуално-следствени действия са били причинени вреди на обвиняемия, действията в досъдебното производство са започнали от следовател, ищецът е бил привлечен като обвиняем, първоначално е задържан за 72 ч., а впоследствие му е била определена мярка за неотклонение „Подписка“ /за 2 дни/, „Домашен арест“ /за 1 месец и 26 дни/ и отново „Подписка“, а по-късно наказателното производство е било прекратено, без да влиза делото в съд, като от друга страна прокурорите в СГП са образували досъдебното производство и не са осъществили първоначален и последващ ефективен цялостен надзор върху проведеното такова по събиране и преценка на доказателствата във връзка с твърдените престъпления от ищеца, а при адекватни и своевременни действия наказателното производство би могло да приключи в значително по-кратки срокове, както и да не бъде отменяно постановлението за прекратяване на същото от прокурор в Софийска апелативна прокуратура, без след това по него да бъдат извършвани никакви процесуално-следствени действия, поради което съдът намира, че ответникът е пасивно легитимиран да отговаря по предявените против него искове.

Тук следва да се отбележи, че в настоящото производство не се претендира обезщетение за неимуществени вреди за периода 15.06.2010 г. – 18.06.2010 г., произтичащи от незаконното 72-часово задържане от прокурора и незаконното фактическо такова, надвишаващо това времетраене, като в тази връзка има изрично изявление от процесуалния представител на ищеца адвокат П. в съдебно заседание на 16.07.2010 г.

По делото е установено, че с влязло в сила решение от 17.04.2015 г.,

постановено по в.гр.д. № 113/2015 г. по описа на Пазарджишкия окръжен съд, ПРБ е осъдена да заплати на ищеца обезщетение за неимуществени вреди на основание чл. 2, ал. 1, т. 1, пр. посл. от ЗОДОВ във вр. с чл. 5, § 1 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи и на основание чл. 2, ал. 1, т. 2 от ЗОДОВ във вр. с чл. 5, § 3 и 4 във вр. § 1 от Конвенцията в общ размер от 20 000 лв., дължимо за незаконно задържане на ищеца от 15.06.2010 г., 10,10 ч. до 18.06.2010 г., 21,20 ч. и за незаконно фактическо задържане от 9,20 ч. до 10,10 ч. на 15.06.2010 г., повторно вземане на принудителна мярка „72-часово задържане“ с постановление от 15 ч. на 15.06.2010 г. и незаконно превишаване на законоустановения срок за предаване пред съдебната власт в 9,20 ч. на 18.06.2010 г.

По отношение на вида и размера на претърпените от ищеца неимуществени вреди в първоинстанционното производство са събрани гласни доказателства, като съдът кредитира показанията на свидетелите И. М., И. И., Е. Н., Г. Г., В. П. и Т. В., които отразяват техни преки и непосредствени впечатления, при отчитане на близките семейни и родствени връзки на първите трима свидетели с ищеца /негова бивша съпруга, лице, с което той е съжителствал за определен период от време, и съответно майка/ при приложение разпоредбата на чл. 172 от ГПК, мотивирайки известна тяхна заинтересованост, но в същото време и възможност за най-пълни и точни впечатления от състоянието на К. през процесния период.

От показанията на свидетелката М. се установява, че бившият ѝ съпруг към 2010 г. бил началник група за Б. към МВР- П., в началото на брака им през 2005 г. бил полицай, след това станал служител на ГДБ., той обожавал работата си и живеел с нея, било въпрос на чест да я върши добре и се гордеел с постиженията си, на 15.06.2010 г. бил арестуван показно, престоял няколко дни в ареста в София, после се върнал в П., била му определена мярка за неотклонение „Подписка“, но след няколко дни тя била променена на „Домашен арест“, всеки ден излизали статии въз основа на изявления на говорителката на СГП с твърдения, че е виновен, имало изявление на министъра на вътрешните работи, че има доказателства за извършени престъпления, интервюта по национална телевизия, петняло се името му, след задържането си К. психически се сринал, всеки ден плачел, за него било необяснимо как думата му нямала значение, въпреки че бил многократно

награждаван за работата си, мислил, че не се търси обективната истина и системата и министерството не го защитавали, а се наслагвали безумни обвинения, изпитвал голямо унижение, притеснявал се, че ще остане без работа, а имал малко дете, станал много раздразнителен, не можело да се общува с него, не искал да разговаря със съпругата си и постепенно те спрели да общуват, започнала дисциплинарна проверка срещу К., той чувствал жесток натиск, не знаел докъде ще стигне всичко това и не виждал светлина в тунела, по-късно се върнал на работа, но не можел да изпълнява същата длъжност поради отнемане на достъпа му до класифицирана информация и бил принуден да приеме друга работа, макар и с по-ниско възнаграждение, за да може да се издържа и да изплаща кредитите си, но тя не му доставяла същото удоволствие, на ищеца било обидно, че заради него проверявали и съпругата му, че ръководството на МВР не го подкрепило, отношенията между съпрузите се разклатили, ищецът се опитал да работи в чужбина, миел автомобили в Англия, а след това се прибрал в България и поддържал добри отношения с бившата си съпруга и прекрасни такива с детето си Айя, но и понастоящем не е приел случилото се и цял живот ще живее с него.

В същата насока са и показанията на свидетелката И., която знае за случая от приятели и медии, била чувала, че всички ги е страх от К. и добре си върши работата като полицаи, а тя имала отношения с него от края на 2011 г., когато живеели заедно, тогава той бил страшно разочарован от системата, от всичко, което му се случвало, затворил се в себе си, станал избухлив, особено болно му било, че прекрасните отношения със съпругата и дъщеря му били приключили, било му тежко, в един момент приел нещата, но те ескалирали, защото през 2014 г. повдигнали обвиненията отново, работил в гр. С. на по-нисък пост и трябвало да преглътне унижението, споделял, че трудно понася подмятанията, шушукането на хората за него, без да е виновен, възприемал се като невинен, неразбран и неоценен от системата на МВР, обичал професията си и я вършел добре и с удоволствие, имал положение в обществото, но после всичко се променило, за задържането му гърмели всички медии, след подновяване на второто дело той още повече пропаднал, не искал да излиза, не искал да комуникира с никого, дори със св. И., с която живеел фактически, било трудно да комуникира с него, той се обвинявал и разочарован от системата и от нападките на хората, решил да я напусне и да

замине за Англия, където миел коли, но после се върнал в страната и започнал работа в една мандра.

Сходни обстоятелства споделя и свидетелката Н. /майка на ищеца/, която твърди, че синът ѝ бил арестуван през 2010 г. и оттогава животът му станал страшен, после бил пуснат под домашен арест, той рухнал психически, наложило се да изпрати сина си в Англия, а когато малката му дъщеря се върнала от детска градина и казала, че видяла баща си по телевизията, той започнал да плаче и не можал да обясни на детето какво става, след като променили мярката му, започнал работа в гр. С., тъй като му отнели достъпа до класифицирана информация, но не можел да плаща заема за апартамента и се преместил да живее при родителите си, не можел да споделя, колегите му се обаждали да го успокояват, че всичко ще се оправи, но сагата продължила, непрекъснато имало публикации във вестниците, а през 2015 г. заминал за Л. да мие коли и преди година се прибрал в България, но все още не можел да преглътне, че го обвинили, без да е виновен, като рухнал и физически, приемал лекарства за хипертония и исхемична болест на сърцето, но отказвал срещи с психиатър.

Според свидетеля Г. Г., който познавал ищеца от 2002 г., когато в качеството си на началник „Служба за Б.“ в П. го избрал за работа, К. работил 8 години и се издигнал до началник на група „Терор и наркотици“, през 2010 г. започнало делото срещу ищеца и св. Г., тогава К. се пречупил, настроил се срещу целия свят, загубил доверието си в правосъдната система, бил стресиран и коренно променен, след излизането им от ареста била образувана дисциплинарна проверка от МВР, която приключила с резултат, че няма данни за нарушения и те били възстановени на работа, но им бил отнет допускът за работа с класифицирана информация, К. използвал отпуските, които имал, и после бил принуден да стане районен инспектор в Районно управление гр. С., което е най-ниското стъпало в йерархията на МВР, заради необходимостта за изплаща кредити и да се грижи за семейството си, впоследствие загубил и семейството си, вече не бил същият човек и споделял, че го е срам да ходи на работа, затова напуснал и отишъл да работи в Англия, по време на наказателното производство имало много публикации за тях, все едно, че те са най-големите престъпници, ищецът ги преживявал тежко, особено емоционално възприемал коментарите в публичното пространство,

нещата се задълбочили, когато му предявили ново обвинение за притежание на наркотици, които стояли в неговата каса и били използвани още от предишния началник за учебни цели, К. го преживял тежко, не искал да общува с никого, освен със семейството си и със свидетеля, след като били снети обвиненията, той се върнал на работа в службата за Б., през 2013 г. предпочел да остане в МВР, а да не ходи в ДАНС, защото се чувствал полицаи, но през 2014 г. възобновили делото, отново му отнели допускателна информация, пак трябвало да работи като районен инспектор, после той напуснал полицията и заминал за Англия, където миел коли, като основният му мотив бил, че хората продължавали да го мислят за престъпник, семейството му се разбило, впоследствие се върнал в България и започнал работа като оръжейник, а цялото наказателно производство му подействало двойко – на моменти се затварял в себе си и мълчал, а на моменти ставал агресивен и искал да обяснява и да доказва невинността си.

В същата насока са и показанията на другите двама свидетели - В. П. и Т. В., бивши колеги на ищеца.

Според свидетеля П., работил в същата група в МВР с ищеца, той присъствал на задържането на К. и извеждането му с белезници, последният се почувствал унижен, преди това бил много комуникативен, жизнерадостен и усмихнат, а след това само за 10 дни се променил коренно, вече не се усмихвал, бил известна фигура в П. поради това, че се занимавал със спорт, а в полицията водел знакови дела, като общественото мнение било негативно по отношение на него и повдигнатото му обвинение, със съпругата си имали добро семейство, но се развели, въпреки че тя го подкрепяла по време на наказателното производство, но пред други лица К. казвал, че причина за това е неговото изнервяне, през 2012 г. той се върнал в тогавашния сектор Б., но не като началник и самочувствието му не било възстановено, но през 2013 г. повторно му бил отнет достъпът до класифицирана информация и се сринал още повече психически, защото се върнал в системата, за да докаже, че се е възстановил, въпреки че бил принуден да работи като полицейски инспектор в селски район, и това повторно отстраняване от предишната длъжност го разочаровало, впоследствие напуснал системата и заминал за В., където работил в автомивка, като според свидетеля К. бил добър специалист, с когото са си изтрили ръцете и са го изхвърлили на улицата, въпреки че са го

готвели за израстване в кариерата, а обвинението за държането на наркотици било свързано с един куфар с различни наркотични вещества в малки количества, който бил създаден преди време, за да се обучават служителите на полицията, и за който ищецът отговарял, но по медиите излязла информация, че наркотиците от него се съхранявали от К. с цел разпространяване на лица от контингента.

Според свидетеля В. К. бил отговорен, дисциплиниран, коректен с колектива, с много богат професионален опит служител, като на свидетеля е известно, че против ищеца към 2013 г. имало сигнал, съдържащ заплашителни елементи по отношение личността и имуществото му по повод службата му, а свидетелят не знае какви конкретни мерки са били предприети по този повод.

По делото е прието и заключение на съдебно-психологична експертиза с вещо лице Д. Т., което съдът като компетентно изготвено възприема. Експертът след проведен разговор и изследвания на ищеца приема, че при него е установено средно равнище на тревожност и невротично напрежение, има умерено изразено депресивно състояние, нивото на стрес и страх е умерено изразено, изразена посттравматична симптоматика, К. има ясни спомени за случилото се и свързани с тях постоянни емоции, травмата е неотработена и са възможни провокации за панически атаки на страх и несигурност, проведеното наказателно производство се е отразило на психиката му чрез рязко и продължително влошаване на емоционалното и психическо състояние, периодиката на делата и участието в процеси го е върнало в травмиращата ситуация, трайно е понижено качеството му на живот поради загубата на работа, семейство и контакти, понижена е себепредставата му в негативни аспекти, липса на професионална реализация, наличие на натрапливи мисли, страхови състояния и депресивност, съществувал е емоционален дисбаланс, който е наличен и към настоящия момент. При извършване на тази преценка вещото лице е отчело, че в периода на наказателното производство ищецът е бил обект на публичност от страна на медии, което е повлияло негативно върху психиката му, довело е до ограничаване на социалните му контакти, загуба на близки и значими хора, било е нарушено личното му пространство и чувството за сигурност, били са провокирани мисли за преследване, страх за сигурността и живота, което е

довело до емоционално страдание, психическо напрежение, липса на сигурност заради създаден негативен медиен образ, а те са оставили отражение до момента.

Част от горепосочените обстоятелства се установяват и от приетите по делото писмени доказателства.

Видно от решение на директора на ГД „Б.“ – София от 28.06.2010 г., разрешението на К. за достъп до класифицирана информация е било отнето, което решение той е обжалвал, но на заседание на 27.07.2010 г. е било потвърдено от Държавната комисия по сигурността на информацията.

От служебна бележка на Национална следствена служба от 21.03.2013 г. се установява, че към този момент няма данни за образувани досъдебни производства и повдигнати обвинения на В.К..

Със заповед от 25.06.2010 г. на министъра на вътрешните работи е образувано дисциплинарно производство срещу ищеца за извършено тежко нарушение на служебната дисциплина, идентично с това по повдигнатото му обвинение, той временно е отстранен от длъжност и са му иззети служебната карта, личен знак и служебното оръжие, като това производство е прекратено със заповед от 28.10.2010 г. на министъра на вътрешните работи, като е прието, че няма данни за извършени нарушения, К. е възстановен на заеманата от него длъжност и е разпоредено да му бъде изплатено възнаграждението за времето на отстраняването.

Видно от решение от 24.02.2011 г., постановено по гр.д. № 5831/2010 г. по описа на Пазарджишкия районен съд, е прекратен бракът между В.К. и И. М.-К.а поради твърдото и непоколебимо взаимно съгласие на съпрузите за развод.

Като доказателства са приети и публикации в различни печатни и интернет издания, в които е отразено наказателното производство, като съдът приема, че независимо от това, че само една част от тях са официални изявления на представител на прокуратурата, отразените в тях факти и предизвиканият отзвук са пряка последица от повдигнатите на К. обвинения, приети за незаконно.

На база на всички събрани по делото доказателства съдът приема за установено, че К. е претърпял неимуществени вреди от воденото против него наказателно производство по повдигнатите му обвинения в извършване на посочените две тежки умишлени престъпления, изразяващи се в психически и емоционален стрес, силно притеснение за бъдещето, коренна промяна в характера и начина му на живот, затваряне в себе си и нежелание да контактува с приятелите и семейството си и в същото време силна раздразнителност, невъзможност да упражнява професията, която обожавал и в която се утвърдил като уважаван от колегите и обществото професионалист, ограничаване на свободното му предвижване поради мярката за неотклонение „Домашен арест“ в продължение на около два месеца, силно влошаване на семейните му отношения и впоследствие прекратяване на брака, сиване на авторитета му в обществото поради показното му задържане и множеството статии в печатни и електронни медии, съдържащи официални изявления на говорителя на СГП за наказателното производство и вината на обвиняемите, при задържането си ищецът се сринал психически, за него било необяснимо как системата, в която работил 10 години, не го защитила, и не се търси обективната истина, липсата на финансови средства и необходимостта да издържа семейството си и да изплаща получени банкови заеми го принудили да приеме по-непрестижна и по-ниско платена работа, за която не се изисквал достъп до класифицирана информация, който му бил отнет заради наказателното производство, по-късно не можел да плаща заема и се преместил да живее при родителите си, трудно понасял подмятанията на хората за него, без да е виновен, чувствал се неразбран и неоценен от системата на МВР, от комуникативен, жизнерадостен и усмихнат професионалист, уважаван с сферата, в която работил, и награждаван многократно за работата си, известен с постиженията си в П., за кратко време се превърнал в престъпник, за когото всички говорили, колегите му се отдръпнали от него, а семейството му се разпаднало.

Описаното състояние на ищеца е нормална реакция, съответстващата на ситуацията от образуване на наказателно производство, продължило 4 години и 4 месеца по престъплението по чл. 302 от НК, а за част от този период /3 години и 11 месеца/ и за престъплението по чл. 354а от НК, като макар делото да не е минало през съдебна фаза, в първата част на периода са

били извършвани процесуално-следствени действия, свързани със събиране на доказателства и прецизиране на обвиненията, които са му създали несигурност за бъдещето и са довели до нарушение на социалното му функциониране, отразявайки се неблагоприятно върху емоционалното и психическото му състояние, а описаните последици са в пряка причинна връзка с повдигнатото незаконно обвинение за посочените престъпления и воденото против ищеца наказателно производство.

При определяне на претърпените от К. вреди следва да се има предвид, че за част от този период /от 17.07.2012 г. до 13.01.2014 г./ наказателното производство е било прекратено, но след това постановлението за прекратяването му е било отменено от прокурор от по-горестоящата прокуратура и това е въздействало особено негативно на ищеца, който след приключване на дисциплинарната проверка от МВР със становище, че няма доказателства за извършени нарушения, и след първоначалното прекратяване на досъдебното производство е опитал да се възстанови в професионален, личен и емоционален план, но това е било невъзможно поради възобновяване на производството без видима причина и без да бъдат извършвани никакви процесуално-следствени действия в този етап от него, които да го обосноват, като отрицателният психологически ефект е бил увеличен и поради предходно предявяване на обвинение за държане на наркотични вещества с цел разпространение за такива, които са били използвани дълги години от полицията с учебна цел, в която част производството също е било възобновено.

Доколкото по делото не са събрани доказателства /медицински документи или съдебно-медицинска експертиза/, съдът приема за недоказано, че К. е заболял от хипертония или исхемична болест на сърцето, както и е изпаднал в дълбока депресия, като той не е посещавал психиатър и няма данни да е употребявал медикаменти за продължителен период от време, поради което съдът приема за недоказано твърдението, че воденото наказателно производство е засегнало трайно и необратимо психичното или физическото състояние на ищеца.

Въз основа на реално претърпените неимуществени вреди от К., установени по вид, интензитет и продължителност, неговата възраст,

настъпилата промяна в характера му и в отношенията с близки и познати, както и в обичайния му начин на живот, изживените негативни емоции, невъзможността да упражнява професията си за продължителен период от време, отнетата възможност за кариерно развитие, създадената несигурност в бъдещето поради възможното му осъждане, тежестта на повдигнатите му обвинения за извършване на две тежки умишлени престъпления, в т.ч. предвижданото за тях наказание /за първото от тях - лишаване от свобода от 3 до 15 години, глоба до 25 000 лв., конфискация до 1/2 от имуществото на виновния и лишаване от право да се заема определена държавна или обществена длъжност и да се упражнява определена професия или дейност, а по второто - лишаване от свобода от 1 до 6 години и глоба от 2 000 лв. до 10 000 лв./, тежкия характер и продължителността на взетата мярка за неотклонение „Домашен арест“ /2 месеца/, продължителността на досъдебното производство, отмяната на постановлението за прекратяване година и половина по-късно, без да бъдат извършвани във втория му етап процесуално-следствени действия, липса на осъждане на К. за други престъпления или други противообществени прояви, както и при вземане предвид критериите, заложили в ППВС № 4/23.12.1968 г., в т.ч. временастъпването на вредите, и наложилото се в обществото понятие за справедливост при приложение разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД, съдът счита, че следва да бъде осъден ответникът да заплати на ищеца обезщетение за нанесените му неимуществени вреди от увреждането в размер на 60 000 лв., а над този размер до пълния предявен такъв от 500 000 лв. искът следва да бъде отхвърлен.

При определяне на посочения размер на обезщетението за неимуществени вреди съдът съобразява и факта, че воденото наказателно производство, което е било широко медийно отразено, се е отразило пряко на професионалния живот на ищеца и възможностите му за професионални изяви и развитие в служебен план, създавайки му сериозни пречки при упражняване на професията, рефлектирали върху авторитета му на професионалист и на засилване на негативната нагласа на обществото към него като човек, от когото се очаква да спазва точно законите, като на практика не му е позволило кариерно израстване, доколкото обвиненията са били пряко свързани със служебните му задължения.

Съдът намира, че посоченият размер на обезщетението е достатъчен за репарирание на понесените от ищеца неимуществени вреди, установени по делото, като при определянето му са отчетени и обществените представи за справедливост в аспекта на съществуващите обществено-икономическите условия на живот.

Настоящият състав приема за неоснователен изводът на първоинстанционния съд, че от определеното обезщетение следва да бъде извадено това, присъдено с решение по в.гр.д. № 113/2015 г. по описа на Пазарджишкия окръжен съд, тъй като макар те да касаят едно и също наказателно производство, в двете граждански дела се претендира обезщетение за неимуществени вреди на различно основание и за различен период, като ищецът изрично е заявил, че в настоящото търси репарирание на вредите, настъпили след 18.06.2010 г.

С оглед приетото в т. 4 от ТР № 3/2004 г. на ОСГК на ВКС посоченото обезщетение по принцип се дължи ведно със законната лихва, считано от датата на влизане в сила на постановлението за прекратяване на наказателното производство, т.е. от 15.10.2014 г. Доколкото обаче ответникът е направил своевременно възражение за погасяване на част от задължението по давност и при приложение разпоредбата на чл. 111, б. „в“ от ЗС лихва се дължи от 08.10.2016 г. /3 години назад, считано от датата на подаване на исковата молба в съда/.

Предвид изложените мотиви съдът намира, че обжалваното решение следва да бъде потвърдено в частта, в която ответникът е осъден да заплати на ищеца обезщетение за неимуществени вреди в размер на 40 000 лв., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 08.10.2016 г., в частта, в която искът е отхвърлен за разликата над 60 000 лв. до пълния предявен размер от 500 000 лв. и в частта за разноските, а следва да бъде отменено в частта, в която искът е отхвърлен за разликата над 40 000 лв. до 60 000 лв., като в тази част той бъде уважен.

Решението в частта, в която е отхвърлен искът за присъждане на законна лихва върху обезщетението за неимуществени вреди за периода 15.10.2014 г. - 07.10.2016 г. не е обжалвано и е влязло в сила.

Доколкото въззивният съд е изменил размера на обезщетението за

неимуществени вреди, присъдените разноси за първоинстанционното производство следва да бъдат увеличени, като на адвокат Р.П. по реда на чл. 38, ал. 2 от ЗА се дължи възнаграждение в общ размер на 1 383,60 лв., определени по реда на чл. 7, ал. 2, т. 5 от Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения съразмерно на уважената част от иска, от което следва да бъде извадено присъденото от окръжния съд в размер на 922,40 лв., като бъде осъдена прокуратурата да му заплати допълнително 461,20 лв. за производството пред окръжния съд.

Поради частичното уважаване на жалбата на ищеца и отхвърляне на тази на ответника последният следва да бъде осъден да заплати на К. разноси във въззивното производство в размер на 5 лв., представляващи внесена държавна такса, а на адвокат Р.П. по реда на чл. 38, ал. 2 от ЗА - възнаграждение в размер на 1 383,60 лв. за въззивната инстанция, или следва да бъде осъден да му заплати такова в общ размер на 1 844,80 лв.

Предвид гореизложените мотиви съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 260069/24.02.2021 г., поправено с решение № 260190/27.05.2021 г., двете постановени по гр.д. № 705/2019 г. по описа на Пазарджишкия окръжен съд, в частта, в която е отхвърлен предявеният от В. ИЛ. К. против ПРБ иск по чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в резултат на незаконно обвинение в извършване на престъпление по чл. 354а от НК и по чл. 302, т. 1, пр. 5, т. 2 и т. 4, б. ”б” във вр. с чл. 301, ал. 3, пр. 1 във вр. с ал. 1, пр. 1, ал. 2 и чл. 26, ал. 1 НК по ДП № 13П/2010 г. по описа на С. о. при СГП за разликата над 40 000,00 лв. /четиридесет хиляди лева/ до 60 000,00 лв. /шестдесет хиляди лева/, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 08.10.2016 г. до окончателното ѝ изплащане, КАТО ВМЕСТО ТОВА ПОСТАНОВЯВА:

ОСЪЖДА П.,С, бул. да заплати на В. ИЛ. К. от гр. П., ЕГН *****, със съдебен адрес: гр. П., ул. „П. М., № /чрез адвокат Р.П./ допълнително 20 000,00 лв. /двадесет хиляди лева/, представляващи обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в резултат на незаконно обвинение в извършване на престъпление по чл. 354а от НК и по чл. 302, т. 1,

пр. 5, т. 2 и т. 4, б. "б" във вр. с чл. 301, ал. 3, пр. 1 във вр. с ал. 1, пр. 1, ал. 2 и чл. 26, ал. 1 НК по ДП № 13П/2010 г. по описа на С. о. при СГП, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 08.10.2016 г. до окончателното ѝ изплащане, както и 5,00 лв. /пет лева/ разноски за въззивното производство.

ПОТВЪРЖДАВА решение № 260069/24.02.2021 г., поправено с решение № 260190/27.05.2021 г., двете постановени по гр.д. № 705/2019 г. по описа на Пазарджишкия окръжен съд, в частта, в която ПРБ е осъдена да заплати на В. ИЛ. К. обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в резултат на незаконно обвинение в извършване на престъпление по чл. 354а от НК и по чл. 302, т. 1, пр. 5, т. 2 и т. 4, б. "б" във вр. с чл. 301, ал. 3, пр. 1 във вр. с ал. 1, пр. 1, ал. 2 и чл. 26, ал. 1 НК по ДП №13П/2010 г. по описа на С. о. при СГП, до размер от 40 000,00 лв. /четиридесет хиляди лева/, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 08.10.2016 г. до окончателното ѝ изплащане, и 13,00 лв. /тринадесет лева/ разноски, в частта, в която е отхвърлен предявеният от В. ИЛ. К. против ПРБ иск по чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в резултат на посоченото незаконно обвинение в извършване на престъпления по ДП № 13П/2010 г. по описа на С. о. при СГП за разликата над 60 000,00 лв. /шестдесет хиляди лева/ до 500 000,00 лв. /петстотин хиляди лева/, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 08.10.2016 г. до окончателното ѝ изплащане, както и в частта, в която ПРБ е осъдена да заплати на адвокат Р.П. от АК – П. при условията на чл. 38, ал. 2 от ЗА адвокатско възнаграждение в размер на 922,40 лв. /деветстотин двадесет и два лева и четиридесет стотинки/, а в полза на Пазарджишкия окръжен съд възнаграждение за вещо лице от 200,00 лв. /двеста лева/.

ОСЪЖДА П.,С, бул. да заплати на адвокат Р.П. от АК – П., ЛН 1*****, с адрес: гр. П., ул. „П. М., № допълнително възнаграждение по реда на чл. 38, ал. 2 от ЗА в общ размер на 1 844,80 лв. /хиляда осемстотин четиридесет и четири лева и осемдесет стотинки/ за първоинстанционното и въззивното производство.

В останалата част решението е влязло в сила.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния касационен съд в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____